

Molí d'en Marandes

Rupit i Pruit

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Carrer de la Barbacana - Rupit
Emplaçament Dins del nucli urbà de Rupit, al tram inicial del carrer i prop de l'aiguabarreig de la riera de Rupit amb el torrent Mal.
Alçada: 843 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud: 42.02556
Longitud: 2.46577
UTM Est (X): 455774
UTM Nord (Y): 4652752

Classificació

Número de fitxa 08901 - 105
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Popular
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Catàleg de béns a protegir de Rupit i Pruit.
També està regulat com a Àrea d'Expectativa Arqueològica pel mateix catàleg.
Data aprovació: dv., 23/05/2014 - 12:00
Número inventari IPA 40839
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 08185A00300036

Fitxes associades:

[Riera de Rupit](#)

[Balma del Moner](#)

Autoria de la fitxa

Adriana Geladó Prat

Data de registre de la fitxa:

dl., 07/12/2020 - 14:08

Descripció

Edifici aïllat de planta rectangular, format per diversos cossos adossats. El molí s'ubica a la part posterior de la construcció, a la riba nord de la riera de Rupit i situat en un nivell més baix respecte la resta de l'edifici. Presenta una coberta de teula àrab de dues vessants, amb el carener paral·lel a la façana de migdia i un ràfec de llates i mènsules de fusta. Està distribuït en soterrani, planta baixa i dos pisos. Compta amb obertures rectangulars emmarcades amb carreus de pedra i les llindes planes. També n'hi ha d'altres emmarcades amb maons, algunes reformades. La façana de migdia compta amb una galeria i un balcó al primer pis i dos finestrals protegits amb baranes de fusta al nivell superior. Al soterrani, dins del curs de la riera hi ha el carcabà, format per un arc de mig punt bastit amb pedra disposada a sardinell. La construcció està bastida en pedra sense treballar disposada de forma regular, amb les cantonades embellides amb pedra desbastada de mida més gran.

Observacions:

Altres noms relacionats amb l'edifici: molí de Soler Moner, molí de Solermoner. Dins la llera de la riera, a poca distància del molí, es conserven les recloses que l'ajudaven, així com algunes cunyeres excavades al sòl de roca.

Història

Es tracta d'un antic molí fariner establert a Miquel Soler Moner l'any 1598, i que estava sota el domini del senyor del castell de Rupit i Fornils. L'any 1617, Joan Soler Moner reconeixia la propietat del molí des de feia molt de temps. De fet el menciona com a "lo moli d'en Castell", establert des de l'any 1439. Les mencions al molí continuen l'any 1623. L'any 1698 apareix mencionat per primera vegada com el molí d'en Marandes. Les mencions a l'edifici continuen durant el segle XVIII. A finals de segle apareix citat com a molí de Meravides en diversos documents estudiats per mossèn Antoni Pladevall i datats l'any 1799.

El molí deixà de funcionar com a tal l'any 1962. Havia estat modernitzat amb una turbina de 18 CV i corretges de transmissió. En l'actualitat, i segons les informacions aportades per la propietat de la construcció, les seves instal·lacions foren desmantellades. En l'actualitat, la construcció està destinada a residència privada.

Segons la bibliografia consultada, el molí havia servit també per fabricar pipes i per produir farina de boix.

Bibliografia

BANÚS I BLANCH, Miquel (1986). *Rupit, pàgines de la seva història*. Barcelona: Montblanc-Martín, p. 23, 24, 99-100.

BANÚS, Miquel (2002a). “Antics oficis al Collsacabra. El moliner”. *Els Cingles de Collsacabra*, any XXIII, núm. 48, p. 16-19.

CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan; DOMINGO, Gemma (2014). *Catàleg de béns a protegir. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm identificació U44.

PARÉS I GANYET, Quirze (1985). *La despoblació rural i les masies del Collsacabra*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 101, 114, 389, 460, 469, 493.

ROMA I CASANOVAS, Francesc (2018a). *Molins del Collsacabra. Història i inventari*. Valls: Cossetània Edicions, p. 155-156, 177.

VINYETA, Ramon (1998). *Rupit. Guia turística*. Rupit: Mª Estrella Dorca i Aragonés, p. 38-39.

Enllaços d'interès:

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/>

